

ВИВЧЕННЯ БЕЗПЕКИ ЛЮДИНИ ПРИ РІЗНИХ НАДЗВИЧАЙНИХ СИТУАЦІЯХ

*Студентка А.О. Полякова, керівник Л.М. Поліщук
Одеський національний університет ім. І.І. Мечникова*

У даних тезах розглядаються проблеми безпеки людини при різних надзвичайних ситуаціях (НС), а також способи їх подолання. Актуальність проблеми полягає у тому, що зберігається тенденція збільшення кількості і тяжкості наслідків різних надзвичайних ситуацій, природного і техногенного характеру, що змушує розглядати їх, як вкрай серйозну загрозу особистості, а також суспільству і державі.

Головним завданням є: визначення поняття безпеки людини; розгляд найбільш ефективних методів запобігання різних НС.

Протягом усього шляху становлення людства, саме питанням безпеки особистості приділялася значна увага, тому що людину постійно оточували різні небезпеки, яких ставало все більше.

Поняття безпеки можна сформулювати, як сукупність деяких ознак, що описують стабільне положення захищеності певного об'єкта від різних загроз і небезпек, дія яких може негативно впливати на його функціональну цілісність. Безпеку розглядають у трьох формах: безпека-мета, безпека-норма, безпека-стан. Безпека, як мета, повністю співпадає з метою сталого розвитку суспільства. Безпека, як соціальна норма, розглядається в якості соціальної цінності об'єднаної в особистісне і масову свідомість. Форма безпеки, як соціального стану, дає можливість кількісної оцінки рівня безпеки, що визначають основні параметри допустимих меж безпеки.

Майже кожен день, в екстремальних умовах, людині необхідно долати небезпеки, які загрожують її існуванню, що викликає страх, тобто, короткочасний або тривалий емоційний процес, обумовлений дійсною чи уявною небезпекою. Страх – це сигнал і команда до індивідуального чи ко-

лективного захисту, оскільки головна мета, яка стоїть перед людиною – це залишитися живим, для того, щоб продовжити своє існування. Поведінка людей в екстремальних ситуаціях ділиться на дві категорії:

- випадки адаптивної поведінки людини з психічним контролем і управлінням емоційним станом поведінки;

- випадки, що носять негативний, патологічний характер, коли люди своєю нераціональною поведінкою і небезпечними для оточуючих діями збільшують число жертв і дезорганізують громадський порядок. У багатьох екстремальних ситуаціях не спостерігається патологічної поведінки людей і відзначається адаптація людей до обстановки, зберігається спокій і виконуються заходи захисту, взаємодопомоги. Така поведінка є наслідком виконання інструкцій і розпоряджень керівництва у випадках НС, це попереджає поширення тривоги і занепокоєння. Випадки, що носять негативний характер відрізняються відсутністю адаптації до обстановки, коли люди своєю поведінкою і небезпечними для оточуючих діями збільшують число жертв і дезорганізують громадський порядок. У цьому випадку може наступити «шокова загальмованість» – паніка, коли страх перед небезпечкою опановує групою людей. У психологічному плані, паніка дуже заразлива, тому що пов'язана з проявом «стадного інстинкту».

Необхідно проводити виховну роботу з проблем забезпечення безпеки і формування у свідомості людей обережності та розумної поведінки надзвичайних ситуаціях. Людина, що працює на небезпечних виробництвах повинна знати свої обов'язки з профілактики НС та нести відповідальність за виникнення нещасних випадків, мати психологічну готовність до дій у НС. Головним в НС є збереження спокою людей і швидка розумна діяльність. Це досягається інформаційними засобами і прикладом дій навколишніх осіб.

Таким чином, для досягнення найбільшої ефективності робіт на місці НС потрібен комплекс заходів, що включає законодавчу базу, фонди еко-

номічної підтримки, спеціальне технічне забезпечення, забезпечення засобами зв'язку.

СЕКЦІЯ 2

НЕБЕЗПЕКА ПІДПРИЄМСТВ, СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА, ТРАНСПОРТУ ТА ОТОЧУЮЧОГО СЕРЕДОВИЩА

ВПЛИВ ОСВІТЛЕННЯ НА ПРАЦЕЗДАТНІСТЬ І ПРОДУКТИВНІСТЬ РОБІТНИКІВ В АВТОМОБІЛЬНІЙ ГАЛУЗІ

Студент І.О. Алексейчик, керівник М.М. Кравцов

Харьковский национальный автомобильно-дорожный университет

Освітлення впливає не тільки на функціонування зорового апарата, тобто визначає зорову працездатність, але й на психіку людини, його емоційний стан. Установлене, що світло, крім забезпечення зорового сприйняття, впливає через нервову оптико-вегетативну систему на ендокринну систему, систему формування імунного захисту, ріст і розвиток організму й впливає на багато основних процесів життєдіяльності, регулюючи обмін речовин і стійкість до впливу несприятливих факторів навколишнього середовища. Порівняльна оцінка природного й штучного освітлення по його впливу на працездатність показує перевага природного світла. Провідним фактором, що визначають біологічну неадекватність природного й штучного світла, є різниця в спектральному складі випромінювання, а також динамічність природного світла протягом дня. Деякі дослідники пропонують змінювати рівень освітленості протягом робочої зміни, щоб компенсувати зниження працездатності внаслідок циркадних ритмів. Рівні освітленості при цьому повинні становити 1000–1500 лк і можуть бути забезпечені денним світлом, якщо він є, або електричним світлом від загального або